

BA NGÀY VỚI QUỲ

Tiểu thuyết

Nhà xuất bản Hà Nội ấn hành năm 1992
với tiêu đề: “Món nợ”

NGÀY THỨ HAI

(Kỳ 14)

Mười bảy tuổi thì Minh đi lấy chồng. Chồng cô cũng là người cùng làng và làm nghề đập xích lô. Minh ra ở riêng để bắt đầu chịu đựng một cuộc sống na ná như kiếp sống của mẹ cô. Chị đi lấy chồng nên Yến phải bỏ học. Cô ở nhà phụ giúp với mẹ. Những năm sau đó tình hình càng bi đát hơn. Mẹ Yến cũng bắt đầu suy sụp. Bà đổ bệnh và có khi phải nằm liệt giường cả tuần. Không khí trong nhà lúc nào cũng nặng nề, u ám như có tang. Trong bối cảnh đó, họ phải bán bớt đi vườn cây sau nhà và căn bếp cho một người khác. Với khoản tiền thu được, họ kéo dài cuộc sống đạm bạc của mình được vài năm nữa.

Sáu năm trước- khi Yến vừa tròn mười sáu tuổi thì bố cô qua đời. Khi ấy ông ta chỉ còn da bọc xương và khó khăn lắm mới có thể nói được thành tiếng. Trước khi chết, ông ta gọi cô đến bên cạnh và khóc để nói những lời trăng trối dứt quãng:

-Đời chúng mày ... rồi sẽ còn khổ! Bố có tội với... mẹ con chúng mày. Thôi thì tha lỗi cho bố!... Đừng có oán trách bố... con nhé!...

Ông ta nấc lên nhưng không đủ sức khóc thành tiếng. Những giọt nước mắt đục ngầu lăn ra từ tròng mắt sâu hoắm. Lan chạy đến bên Yến và hai chị em cũng nức nở khóc. Riêng bà mẹ cô nằm ở chiếc giường nhỏ cạnh đó thì lặng lẽ quay mặt đi. Bà không thể tha thứ cho ông sau tất cả những tai họa mà ông ta đã đem đến cho mẹ con bà. Khi ấy Yến oán trách mẹ. Mãi sau này, cô mới nhận thấy là bà có lý. Sự hối hận của

bố cô quá muộn màng. Suốt đời mình, ông ta trở thành kẻ gây tai họa cho những người ruột thịt. Mà những tai họa do ông ta gây ra đâu chỉ dừng lại ở đó? Nó lại trở thành nguyên nhân sinh ra những bất hạnh khác...

Bố chết được vài tháng thì Lan, em của cô cũng bỏ nhà đi biệt tăm, Khi ấy nó chỉ mới mười hai tuổi. Cô không rõ là nó đi đâu? Có lẽ nó đã nhập vào với đám trẻ bụi đời lang thang nơi gầm cầu bãi chợ. Mà cô thì không đủ khả năng đi tìm nó...

Cuối cùng, sau tất cả những tai họa đó, chỉ còn lại hai mẹ con Yên trong căn nhà trống vắng và buồn thảm. Sau cái chết của bố cô, mẹ cô không gượng dậy nổi nữa, mặc dù vẫn hoàn toàn tỉnh táo. Mười sáu tuổi, Yên phải lăn xả vào cuộc đời để kiếm sống. Cô đã từng làm đủ thứ nghề: làm đậu phụ thuê, đi bán rau, hoa quả, bán chè đỗ đen, thuốc lá, đi mua ve chai và rất nhiều những công việc khác nữa, miễn là kiếm được đồng tiền. Suốt ngày, cô lăn lộn ngoài phố với bụi bặm, với giá buốt và nắng lửa... Đó là những ngày tháng thật cực nhọc. Nhưng ngay cả thời gian đó, cô vẫn chưa biết rằng những tai họa khủng khiếp nhất vẫn đang chờ đợi mình ở phía trước...

Khi nghe Yên kể lại những điều đau lòng ấy, những liên tưởng cũng đến với Hưng. Sáu năm trước, anh đang còn là sinh viên năm thứ hai. Có lẽ đó là thời kỳ nhiều mơ mộng nhất của bốn năm học. Là sinh viên năm thứ hai thì sự lạ lẫm với trường lớp, với bạn bè đã qua. Những tình bạn cũng đã có đủ thời gian để trở thành tình yêu. Nỗi lo lắng cho kỳ thi tốt nghiệp thì chưa tới. Mọi thứ vẫn đang còn ở phía trước và tuổi trẻ có thể sống hết mình. Ngày ấy, Hưng đã yêu trộm nhớ thầm một cô bạn gái cùng lớp. Cô gái ấy thường ngồi một mình bên khóm hoa dạ hương ở góc sân của khu nội trú với một cuốn sách trong tay. Như thể tình cờ, Hưng hay đi qua đó. Đôi khi anh mạnh bạo ghé lại để nói một vài lời bông quơ... Có lẽ ngay chính cô bạn ấy cũng không ngờ rằng khóm dạ hương và chính mình đã đi vào những bài thơ của Hưng. Những bài thơ với câu chữ tuy có hơi đại ngôn nhưng rất sống động bởi nó đã được cháy lên từ nỗi khát khao và sự tưởng tượng thành thực của một chàng trai hai mươi tuổi:

Trong một bài thơ có tên là “Dạ hương”, Hưng đã tưởng tượng:
*“Dạ hương thao thức/ Cho anh và em một trời hương/ Cho làn tóc em/
Hương tỏa bông bẽn lặng lẽ/ Dạ hương không ngủ/ Lặng thầm chứng
kiến tình yêu/ Để cho em run rẩy giữa vòng tay/ Chiếc hôn tuổi hai
mươi lóe một trời khát vọng!...”*

Những mơ mộng và tưởng tượng ấy chỉ chấm dứt khi cô gái kia yêu một người bạn trai học lớp bên cạnh. Vậy là bài thơ “Đi tìm” của Hưng ra đời. Nhiều bạn học cùng lớp với anh ngày đó đã thuộc lòng nó:
*“Anh tìm đến sao trên trời: Sao ở xa- xa quá!/ -Anh tìm đến buổi chiều:
Chiều tím buồn lặng lẽ/ Anh tìm về sóng bể: Sóng cứ vỗ vô tâm/ Anh tìm
đến bạn bè: Lại những khuôn mặt cũ!/ Muốn tìm vào giấc ngủ: Giấc
ngủ lánh xa anh/ Anh tìm đến cây đàn: Những âm thanh náo nức/
Muốn tìm em - hạnh phúc: Em lạnh lùng nhìn anh!”...*

Hai mươi tuổi, trong khi anh vẫn còn đang là một chàng trai trẻ mơ mộng, lãng mạn như thế thì Yên mới mười sáu tuổi đã trở thành một con người từng trải, phải lăn lộn để kiếm sống. Rồi bất chấp tất cả những khác biệt ấy, bây giờ họ lại đang sát cánh bên nhau trước một thử thách khốc liệt. Cuộc sống đã tạo ra nghịch lý và họ phải chấp nhận nghịch lý ấy.

14.

Ngay trong buổi trưa hôm ấy, Thùy Dương và thằng bé Thừa rời căn nhà ven sông để vào thành phố. Trang phục của họ đã tươm tất hơn. Thừa mặc quần bò, áo len cao cổ và đi một đôi giày vải mới, còn Thùy Dương mặc cái áo khoác có lớp lông ấm áp bên trong, quần nhung và đi giày cao gót. Cô chở thằng bé trên chiếc xe đạp Vi-ha mới toanh mua tại cửa hàng bách hóa. Nom họ giống như hai chị em từ thị trấn ngoại thành đang vào thành phố để sắm Tết.

***

Cũng vào thời điểm ấy, Hưng và Yên đang chuẩn bị cho chuyến đi Hải Phòng. Yên mặc bộ quần áo bò đã sờn rách. Cô đưa cho Hưng mặc chiếc áo lông của mình và lục lọi trong hòm lấy ra một đôi giày Adidas

còn mới vừa với cỡ chân của anh. Đó chắc không phải giày của Yến nhưng Hưng không tiện hỏi. Bắt gặp ánh mắt băn khoăn của anh, cô giải thích:

-Giày của một người bạn. Lâu lắm rồi, anh ấy không đi nữa!...

Câu nói ấy chứa đựng một nỗi buồn u uẩn. Yến lấy tiếp ra một đôi tất cho anh đi vào. Khi cả hai người ăn mặc chỉnh tề, Hưng đẩy xe máy ra sân. Trước khi ngồi lên xe, anh băn khoăn hỏi Yến:

-Còn bà cụ?

Yến gật đầu tỏ ra hiểu ý nhưng vẫn lảng lạng khoá cổng. Họ đi ra đường làng. Ở đây có một quán cơm bình dân. Yến ra hiệu cho Hưng đứng chờ rồi bước vào trong quán. Cô lấy mấy tờ giấy bạc đưa cho bà chủ đang ngồi xào nấu và dặn:

-Nhờ bác lo hộ cơm nước cho mẹ cháu. Chìa khoá đây...

Bà chủ quán nhận tiền và chìa khoá và nhìn cô bằng ánh mắt trách móc:

-Lại đi! Bao giờ thì về?

-Chưa biết. Có khi một vài ngày...

Bà chủ quán liếc nhanh về phía Hưng bằng ánh mắt không chút thân thiện rồi nói với Yến:

-Lang thang vừa thôi cháu ạ. Mẹ mày nhớ có mệnh hệ nào, không khéo hai mẹ con không được nhìn mặt nhau!

Lời trách móc ấy giống như một điềm gở. Yến sa sầm mặt xuống rồi lảng lạng quay ra. Cô gần như nhảy lên ngồi sau xe của Hưng và nói như gất:

-Đi nào!

Chiếc xe nổ máy, phun ra những quầng khói xanh khét lẹt. Bà chủ quán nhìn theo họ bằng ánh mắt trách móc rồi quay lại nói với cô con gái đang lúi húi nhặt rau sống ở gần đó:

-Cái số nó vất vả quá! Đời nó thật khổ!...

Cô gái kia thản nhiên đáp:

-Mẹ việc gì cứ ôm rơm cho rậm bụng! Khôn sống mông chết. Đòi là như vậy mà!

-Còn cái đòi mày đấy, con ạ!

Bà chủ quán gắt lên rồi đổ mạnh cái bát đựng lòng trứng vào chảo mỡ nóng già trên bếp.

15.

Chiếc Minsk với Hưng và Yên ngồi trên vừa ra khỏi ngõ rẽ vào đường phố chính. Hưng bỗng đạp phanh gấp khiến cô gái ngồi sau bị xô mạnh vào lưng anh. Chiếc xe đứng sững lại.

-Có chuyện gì thế?

Yên hỏi bằng giọng hốt hoảng nhưng Hưng không trả lời. Nghĩ rằng anh định mua thêm xăng, Yên xuống xe. Nhưng Hưng vẫn ngồi im trên xe và khuôn mặt u ám với đôi mắt thất thần của anh khi đó khiến cô ngạc nhiên.

Yên lo lắng nhìn xung quanh. Cô không thấy gì lạ. Đường phố giờ này đang rất đông người xe qua lại với những âm thanh hỗn độn. Đây là một trong những trục đường chính dẫn vào thành phố nên mật độ người xe bao giờ cũng cao - nhất là vào những ngày cuối năm như thế này. Yên quay lại nhìn Hưng. Bây giờ trong mắt chàng trai là ánh sáng đang cháy rực lên một ngọn lửa căm thù.

Yên vẫn chưa biết nên hỏi gì thêm, Hưng bỗng đột ngột thở hắt ra. Anh nói bằng giọng gấp gáp:

-Lên xe!

Cô gái vừa kịp ngồi lên, chiếc xe đã rú ga nhảy vọt ra giữa đường và bắt đầu len lách giữa dòng người xe để lao đi với tốc độ chóng mặt. Mặc dù đây không phải là lần đầu tiên ngồi sau những tay lái bạt mạng nhưng Yên cảm thấy lo lắng thực sự. Công việc của họ chỉ mới bắt đầu và điều quan trọng nhất là phải thận trọng. Một sơ suất nhỏ lúc này cũng có thể làm đổ vỡ tất cả. Nhưng cô không thể nói gì được với Hưng lúc

này. Mà có nói thì chắc anh cũng không nghe. Hình như có một điều gì đó đã hoàn toàn chi phối anh. Nhưng đó là chuyện gì vậy? Dù không đoán ra được nhưng có lẽ cái điều đang thu hút chàng trai phải rất quan trọng. Chỉ như vậy mới có thể biến anh chàng hiền lành nhút nhát này thành một tay lái liều lĩnh trên đường phố. Chạy xe như lúc này, có thể nói tai nạn đang rình rập họ từng giây một...

Yến đã hoàn toàn có lý khi suy đoán như vậy. Quả là Hưng đang bị cuốn hút bởi những điều anh chợt nhìn thấy khi vừa đi ra khỏi ngõ. Số phận trớ trêu một lần nữa lại muốn trêu đùa anh bằng cách để anh nhìn thấy Dung một lần nữa. Kia rồi - cô ta đang khoác vai gã đàn ông béo múp mà anh đã nhìn thấy trong căn phòng của cô ở khu nội trú sinh viên. Họ đi ra khỏi một quán ăn chỉ và ngồi lên chiếc xe máy Cub 70 màu đỏ. Khoảng cách gần nên Hưng nhìn rõ lối ăn mặc và khuôn mặt của họ. Gã đàn ông mặc quần bò, áo da màu đen với khuôn mặt béo múp luôn toát lên sự sung mãn. Dung mặc một bộ thun màu xanh nước biển, vai khoác chiếc xác nhỏ màu trắng và đi giày cao gót. Khác hẳn với vẻ bột bột hôm qua, khuôn mặt cô ta bây giờ được tô điểm cẩn thận. Khi đã ngồi lên sau gã kia, cô ta vô tình đưa mắt nhìn và bất chợt thấy Hưng. Một cái nhíu mày biểu lộ sự ngạc nhiên rồi cô ta thờ ơ quay đi. Đó chính là lúc Yến bước xuống khỏi xe để định hỏi Hưng xem có chuyện gì xảy ra. Cô không biết rằng ở đằng kia Dung bỗng ôm choàng lấy eo lưng của gã béo bằng một thái độ trợ tráo thản nhiên và giục gã phóng xe đi. Chính vì biểu hiện ấy đã khiến Hưng sôi lên. Anh cho xe đuổi theo chúng. Nhưng gã béo kia đã tỏ ra là một tay lái điêu luyện. Chỉ sau vài phút, chiếc xe máy của họ đã biến mất trên đường phố đông nghẹt người xe qua lại. Hưng vẫn giữ tốc độ điên cuồng thêm một lúc nữa. Nếu không có người cảnh sát đứng bên đường giơ gậy lên cảnh cáo, có lẽ anh sẽ còn tiếp tục phóng xe như vậy cho đến khi tai nạn xảy ra. Một lát sau, khi đã bình tĩnh trở lại, anh mới chợt nhận ra sự vô lý của mình. Giả sử như anh có đuổi kịp chiếc xe kia, chắc anh cũng không biết nói gì với Dung. Bởi vì họ còn gì để nói với nhau nữa?...

Khi xe đã rời khỏi thành phố và bắt đầu hướng về Hải Phòng, câu chuyện của Yên chợt trở về trong tâm trí của Hưng. Anh còn nhớ rõ: khi kể chuyện, Yên nói bằng giọng đều đều, lãnh đạm như đang kể về một kẻ khác. Nỗi đau đớn đã lặn chìm sâu vào bên trong những hồi ức. Cô đã kể một cách thành thật, không hề tô vẽ. Mà cần gì phải tô vẽ thêm nữa khi bản thân sự thật đã sinh động và đau lòng đến như thế?

Cũng qua câu chuyện của Yên, Hưng được biết cô đã từng có một tình yêu đẹp. Có lẽ đó là thời điểm tỏa sáng trong cuộc sống chỉ toàn những điều đen tối của cô. Ở đó, cô đã yêu hết mình và cũng được đền đáp lại bằng một tình cảm chân thành. Chỉ tiếc là mối tình ấy quá ngắn ngủi. Nó rục cháy trong khoảng nửa năm. Nhưng có lẽ chính vì vậy, nó sống mãi trong tâm khảm của cô. Năm tháng qua đi, những kỷ niệm về mối tình ấy dần dần trở thành mơ ước, thành nỗi khao khát cháy bỏng và thậm chí có những lúc nó trở thành một điểm tựa để cô đứng vững qua những thử thách khốc liệt của số phận. Khi kể cho Hưng nghe về mối tình đầu tiên ấy, Yên vẫn tỏ ra thành thật. Nhắc lại những kỷ niệm đẹp, hình như đó cũng là một cách để cô tự tiếp thêm sức sống cho mình chăng?

Đạo ấy, Yên vừa hết tuổi mười bảy. Cô đã gặp và yêu một chàng trai hơn cô bốn tuổi tên là Huy. Huy làm việc ở một nhà máy cơ khí. Anh có dáng người cao lớn cân đối với nước da màu đồng hun khỏe mạnh. Tính anh nóng nảy, bộc trực nhưng chân thành say mê. Họ đã từng có những đêm bên nhau trong công viên dịu êm, những chuyến đi du ngoạn đến chùa Hương, ao Vua và đã có vài lần đi tắm biển ở Đồ Sơn. Vì nhà máy của Huy ở cách làng Yên không xa nên hầu như ngày nào anh cũng ghé qua. Anh trở thành một người thân trong gia đình. Mẹ Yên rất quý mến Huy. Bà không hề giấu giếm ý nghĩ mong cho họ thành đôi lứa. Có lẽ điều đó sẽ trở thành niềm an ủi cuối cùng đối với bà - một người phụ nữ đã suốt đời gánh trên đôi vai gầy guộc những đau khổ và bất hạnh.

Tình yêu đã đem lại cho Yên sức sống mới. Cô trở nên dịu dàng hơn và đáng yêu hơn. Khoảng gần một năm đã trôi qua như vậy.

Kỷ niệm đẹp nhất trong tình yêu của họ là lần về thăm bố mẹ Huy ở một vùng quê ngoại thành cách đó chừng ba chục cây số. Huy mượn được một chiếc xe máy Babetta của người bạn cùng phân xưởng. Đi được nửa đường thì chiếc xe giở chứng và khi trời đã tối, họ vẫn còn đang dắt xe đi bộ trên đoạn đường qua một cánh đồng trong khi một cơn giông sắp tới...

Qua những lời kể của Yên, Hưng hình dung thấy cảnh một đêm mưa giông tháng sáu của năm năm về trước. Những tia chớp loé sáng rạch ngang lưng trời. Cánh đồng hiện lên rõ mồn một với những khoảnh ruộng chỉ còn trơ gốc rạ và rải rác đây đó là những thửa ruộng đang gặt dở. Xa hơn chút nữa là xóm làng ẩn mình sau màu xanh của cây trái. Nhưng chỉ một thoáng thôi, rồi tất cả lại chìm vào màn đêm đặc sệt. Những ngọn gió đẫm hơi nước thổi tới, mang theo những hạt mưa lác đác. Ít phút sau, mưa mạnh dần lên và cuối cùng thì cả một thác nước từ trên trời cao xối xuống.

Trong làn mưa mờ mịt ấy, đôi trai gái vẫn rảo bước. Cô gái xách một chiếc túi nhỏ, còn chàng trai thì gò lưng đẩy chiếc xe máy Babetta.

-Cố lên - Chàng trai nói và đưa tay vuốt những hạt nước mưa trên mặt - Vào xóm kia mình xin trú nhờ...

Cô gái không trả lời nhưng đột nhiên bước dần lên. Cô đi như chạy trên con đường trơn tuột với hai tay giang rộng như trẻ nhỏ. Chàng trai ngạc nhiên. Anh lo lắng gọi với theo:

-Yên, cẩn thận kéo ngã đấy!

Tiếng gọi của anh bị tiếng mưa át đi. Cô gái vẫn xăm xăm bước và đột nhiên cất tiếng cười vang!

-Em làm sao thế?

Chàng trai hỏi và cố gắng đi thật nhanh. Cô gái đã đứng lại chờ anh. Khi đã đến gần, chàng trai lo lắng nhắc lại câu hỏi:

-Có chuyện gì thế?

Nhưng anh đã nhận được một câu trả lời dường như chẳng ăn nhập gì với câu hỏi của mình:

-Mưa thích quá, anh nhỉ?...

Đó là giây phút cho những điều ẩn sâu trong tiềm thức của con người sống dậy. Nó khiến cho họ muốn được hoà nhập với thiên nhiên, muốn được sống hết mình. Con giông mùa hạ giữa cánh đồng vắng đã khơi gợi những khao khát.

(Còn tiếp)

Đức Dũng